

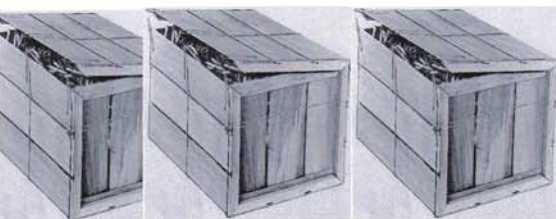
บรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้

ผักและผลไม้เป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งการบริโภคภายในประเทศ และส่งออก สามารถหารายได้ให้ประเทศปีหนึ่งหลายพันล้านบาท ผักและผลไม้ที่สำคัญที่ส่งออกเช่น ถั่วฝักยาว พริก ต้นหอม มะม่วง ลำไย ลิ้นจี่ และทุเรียน เป็นต้น ตลาดที่มีการส่งออกมากได้แก่ฮ่องกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ยุโรป และตะวันออกกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือพบการสูญเสียสูงถึงร้อยละ 25 ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าเกษตรเสียหายได้ง่ายหากบรรจุหีบห่อไม่ดี หรือขาดความระมัดระวัง ในการขนส่ง เพราะฉะนั้นการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์จึงเป็นเรื่องสำคัญ

1. เชิงไม้ เป็นบรรจุภัณฑ์พื้นฐานที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากราคาถูก หาซื้อได้ง่าย เชงสามารถ บรรจุผัก และผลไม้ได้เกือบทุกชนิด มีรูปทรงหลายแบบ เช่นปากกว้าง หรือแบบสอเนียวาลง บรรจุผลไม้ได้ 15-25 กิโลกรัม มีข้อเสียคือมีโครงสร้างไม่แข็งแรง ทำให้ผลไม้ที่ได้รับการกระทบกระเทือนง่าย และทำให้สายน้ำขุ่นและผลไม้ที่มีผิวบาง การฉีกหรือการชนทำให้แตก ด้วยเหตุนี้จึงไม่นิยมใช้เชิงบรรจุสินค้าเพื่อการส่งออก

3. ภาชนะพลาสติกแบบคงรูป พลาสติกเข้ามามีบทบาทกับบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้มากขึ้น เนื่องจากมีคุณสมบัติที่ดีของพลาสติกคือ ความแข็งแรง ทนทาน วางซ้อนได้ดี ทนต่อความชื้น และเปียกน้ำได้ มีวิธีรับน้ำหนักของผลไม้ ทำความสะอาดง่าย น้ำหนักเบาใช้ได้ใหม่ แต่พลาสติกมีราคาแพง จึงเหมาะกับการใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ทุ่นเวียน

5. โฟม เป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกประเภทหนึ่ง ที่ผ่านปฏิกิริยาทางเคมี ตัวอย่างพลาสติกที่นำมาใช้ในการผลิตเช่น พอลิเอทิลีน (PE) พอลิสไตรีน (PS) โฟมมีคุณสมบัติเด่นเหนือวัสดุอื่นตรงที่ความหนาแน่นต่ำ มีความยืดหยุ่น ป้องกันการชนกันของผลไม้ได้อีกทั้งใช้รูปให้เป็นรูปทรงต่าง ๆ ได้ง่าย ใช้เงินทุนไม่สูงมากนัก และยังเป็นวัสดุกันกระแทกได้ดี ดังนั้นบรรจุภัณฑ์โฟมจึงเป็นที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน

2. กล่องกระดาษลูกฟูก เป็นภาชนะที่นิยมใช้บรรจุผลไม้เกษตรเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน แบบที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เช่น แบบปากถ่างสามพับตัวกล่อง และแบบธรรมดา ขนาด ความจุ และความแข็งแรง แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัสดุและโครงสร้างที่ใช้ เช่น แผ่นกระดาษลูกฟูกหนาเดียว แผ่นกระดาษลูกฟูก 2 ชั้น แผ่นกระดาษลูกฟูก 3 ชั้น กล่องกระดาษห่อคิคือ มีวิธีรับน้ำหนักความเสียหายกับผลไม้ และช่วยป้องกันการกระแทกด้วย ช่วยรักษาลมและอุณหภูมิ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ นอกจากนี้ยังสามารถพิมพ์รายละเอียดของสินค้า และมีข้อเสียคือ ไม้ทนน้ำ และความชื้น การระบายอากาศได้เฉพาะบริเวณที่เจาะรูเท่านั้น

4. ภาชนะไม้ เป็นภาชนะทำมาจากไม้ มีราคาถูก หาได้ง่าย สะดวกต่อการใช้งาน ตัวอย่างของไม้ที่มีการใช้งานได้แก่ ไม้ยางพารา ไม้เนื้ออ่อน ไม้คอก หรือไม้ยางเนื้อแข็ง มีความแข็งแรงทนทานต่อการวางซ้อน สามารถออกแบบให้ปากถ่างได้ ทนต่อความชื้น และเปียกน้ำได้พอสมควร และมีข้อเสียคือ ไม้ภายในแห้งและหาบอาจทำให้ความเสียหายต่อผลไม้ได้ การขึ้นรูปการเก็บรักษา การขนย้าย และการพิมพ์ข้อความทำได้ยาก และจะเกิดเชื้อราขึ้นได้ง่ายถ้าไม่มีการใช้ยาทาป้องกันน้ำเชื้อรา ไม้จะตึงและอาจมีสารเคมีตกค้าง

6. ผลิตภัณฑ์เพื่อการลำเลียงรูป เป็นภาชนะรูปทรงแปดเหลี่ยม วัสดุหรือภาชนะบรรจุสามมิติที่ทำจากการขึ้นรูปของเอกรีดให้เป็นรูปร่างตามต้องการ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเศษกระดาษเหลือใช้ ที่มีเชื้อเพลิงหรือส่วนผสม การเลือกใช้วัสดุขึ้นคิคือ ขึ้นอยู่กับชนิดของผลไม้ และความต้องการใช้งาน เอกรีดขึ้นรูปไม่ทนน้ำใช้เป็นตัวกันกระแทก วัสดุย่อยสลาย หรือภาชนะบรรจุสินค้าที่ออกแบบ แตกหักง่าย เพื่อช่วยในการขนส่ง เช่น การทำเป็นถาดหลุม บรรจุผลไม้สด เป็นต้น